

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

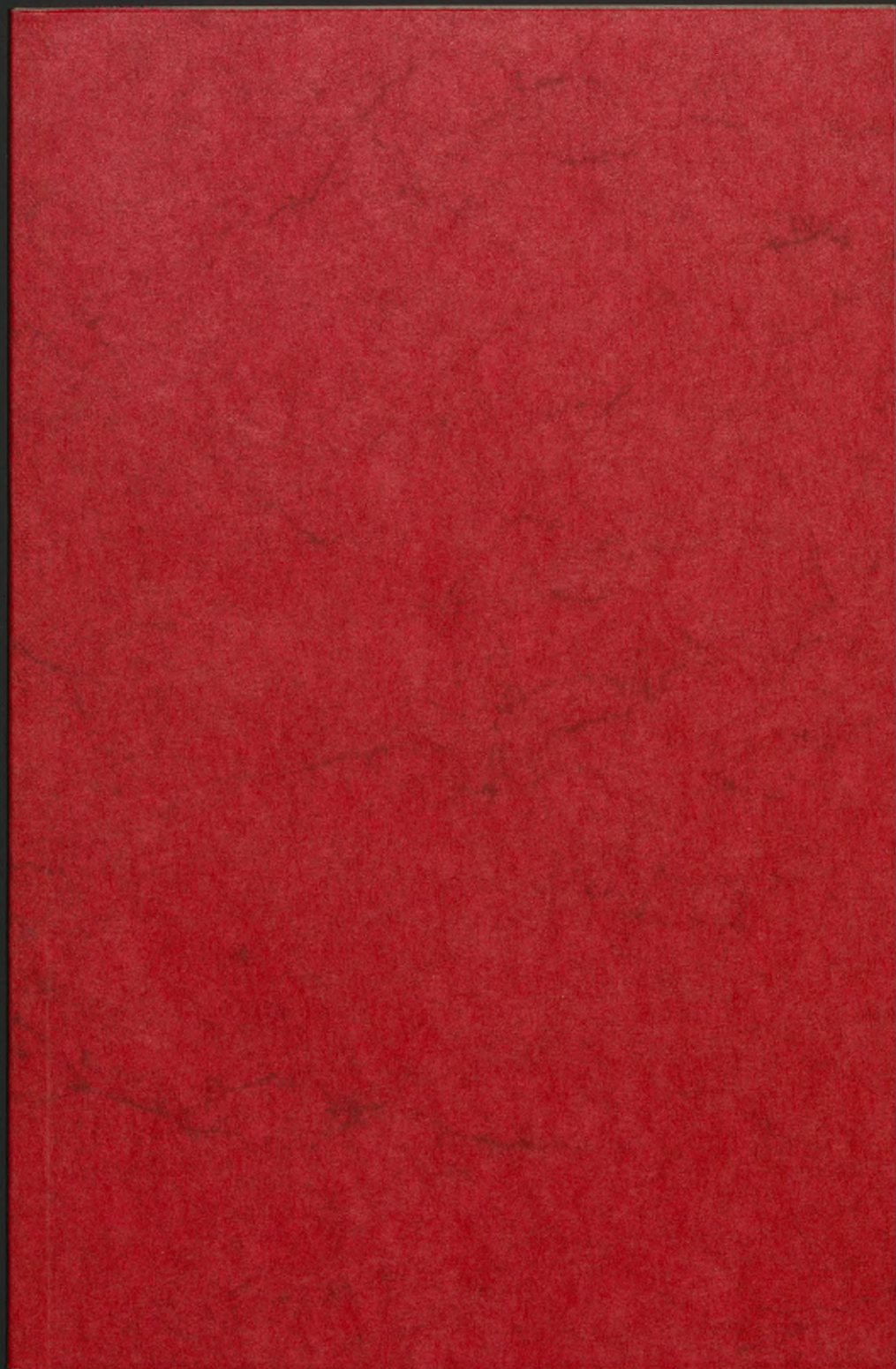
GÖTEBORGS
UNIVERSITET

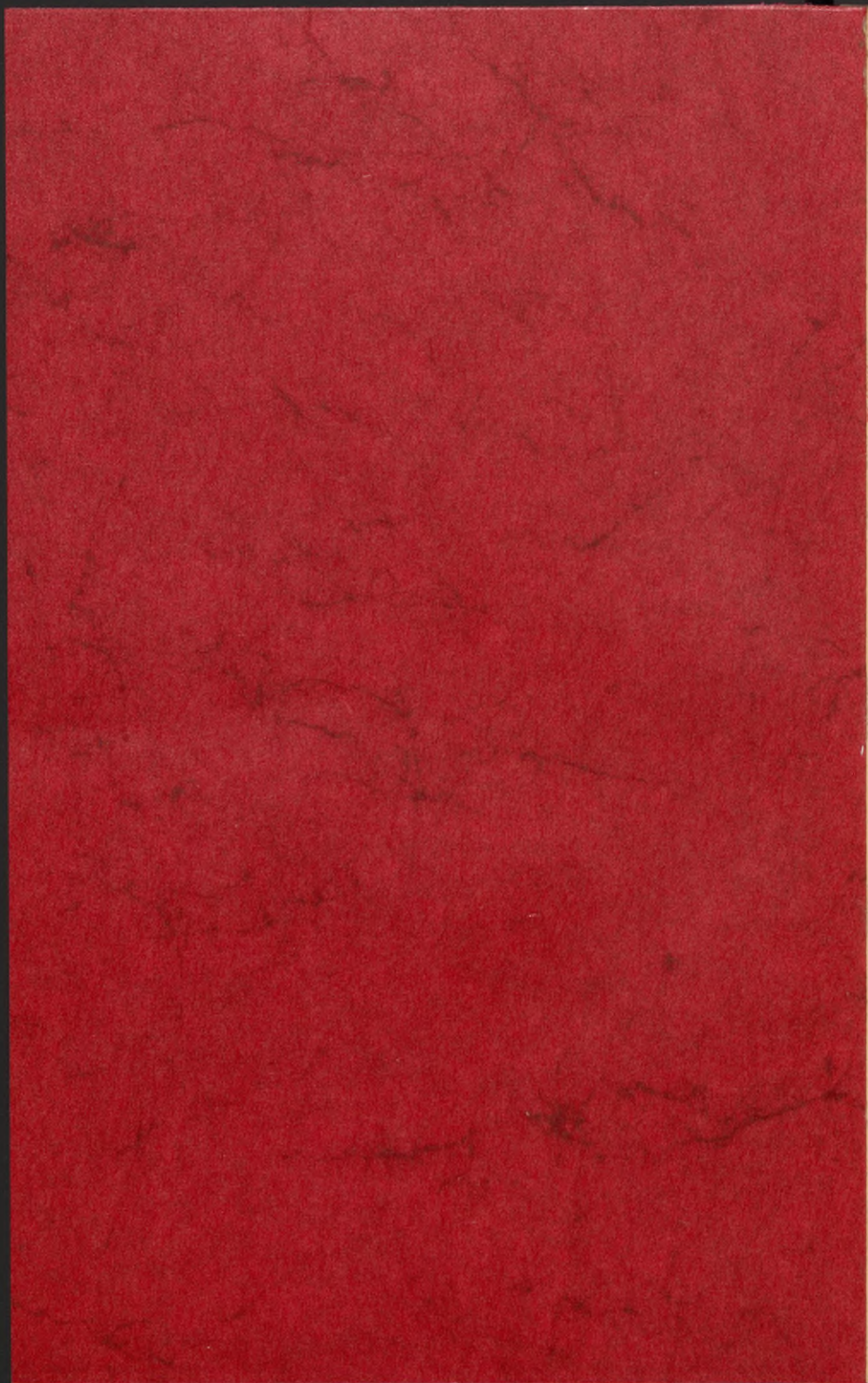

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

Per Linné
Sv.

Upsala-Humoresker

af

JIM

(Harald Jacobson)

SVARTBÄCKS-GUBBAR

»Äfven dikten har
sin frusna våg.»

p. $\frac{32}{151}$.

3

Svartbäcks-
 Gubbar.

UPSALA-HUMORESKER

AF

JIM.

[c. H. Jacobson.]

»Ätven dikten har sin frusna väg.»
Tegnér.

Författarens eget förlag.

— c 25 ex. äro numererade. o —

TRYCKT HOS
HARALD WRETMAN, UPPSALA 1893.

An der schönen, blauen Fyris.

Fyris är en flod, hvars majestätiska vågor endast den förmår rätt uppfatta, som själf med egna ögon sett deras stolta gång. Hon är lik Donau däruti, att äfven hon har sin Raab.*) Hvad Rhen beträffar, finnes numera ingen motsvarighet till »Die Wacht am Rhein» sedan brandvaktens rop på Dombron tystnat; och Rhens många borgar äro här endast representerade af Vasaborgen, som dock höjer sig röd och stolt som en tuppkam. Från Nilen skiljer hon sig sorgligt nog därigenom, att ännu ingen expedition utrustats för att utforska hennes källor.

När den drömmande ynglingen vandrar på hennes strand och svärmisk blickar ned i djupet, kommer han snarare att tänka på bruna flåtor än blå ögon. Härmed hafva vi med lätt hand velat vidröra de stolta böljornas egentliga färg. Fyris' förnämsta biflod är känd under namnet Luthagsdiket. Vid islossningen infinna sig en skara s. k. *Svartbäcksgubbar*, hvilka inför en talrik publik gifva åtskilliga gratisföreställningar, såsom »Vid fallets brant» och »På resan utför». På Fyris' strand leker det största antalet glada laxar i Sverige. »Vattenpesten» i än tycks vara lika svår att utrota som spriten i toddyvattnet. Bachus berörde en gång floderna Hydaspes och Orantes med sin thyrsus: och de flöto tillbaka i sina färor. En viss man berörde likaledes en gång Fyris med sin båtshake, men — utan resultat! I Upsala bo en hop, vis à vis Fyris, »icke drunknade pojkar.»

*) Isar också skulle jag tro!

Ballad.

Per Snapphane gick sig på blomstrande strand.
 Bunias Orientalis —
 Med »Posten» i näfven och Petterqvist i band.
 Ushianameja —

I vassen vid stranden en hökare klef.
 »Upsalaaffärsmän» —
 Han fått sig en släng utaf Snapphanes slef.
 Cloaca maxima —

»Du gaf svart på hvitt på min usla affär,
 Du misarnes mise!*)
 Jag ger rödt på blått på, att skånsk gris du är:
 Svinhugg går tillbaka!»

I spalter uppdelas nu Snapphanes rygg:
 Han vrålar och svärjer.
 Och snart hans meritlista strålar helt snygg
 I rottingens färger.

Men Petterqvist sprang efter droska åstad.
 Man mår alltid något —
 Och hökarn kom in uti nästa blad.
 Betalt, som kvitteras —

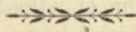
*) »Ett nytt, bra ord.»

Se *Brytningar* af Per Weiland.

"Spritärter."

Det var en gång en vis man, som bodde i en stad vid thet vattendraget Fyris. Dagligen gick han omkring på gator och torg, gifvande råd och samlande erfarenhet. Och under nattens tysta timmar grubblade han ofta öfver lösningen på tingens dunkla gåtor. Mest svärförklarlig föreföll honom städse den omständigheten, att kajorna i staden höllo sig till kyrkan, då däremot dufvorna slogo sig ned på hans Finka. Han insåg det naturvidriga häri; och om han ej kunde gifva denna företeelse en psykologiskt riktig förklaring, så ville han dock så mycket som möjligt söka afhjälpa missförhållandet. Han utfärdade därför ett påbud om uppköp af en tunna ärter och ett fat Schmidtsens tiodubbla. Ärternas guld blandades nu med bränvinets silfver: och i nattens tystnad, se'n Torget rensats, vid tolf-slagets klang och i fullmånens sken göts denna ärtsoppa öfver »Skånska Nation» och dess omnejd. Tjänsteandarne gingo sedan in och erhöillo en sup hvardera för besväret. Klockan 4 var tiden inne att hopsamla de stackars offren för bränvins-bränningen på tidens ocean! Och si! Torget lyste helt hvitt liksom täckt af nyfallen snö. Hundratals dufvor lägo där, fulla som kajor. Utrustade med säckar och korgar, gingo tio man ut att upplöcka med lystna händer de döfulla dufvorna, hvilka nu voro berättigade till inträde i Finkans dystra djup. Där fördelades segerbytet; och sedan under en veckas tid mumsade hela hjorden på dufvostek.

Experimentet lyckades, — patienten dog — och sedan dess har aldrig Finkan varit bekajad med dufvor.

"Grefve Amminoff."

»Hvem äro den där martialiske herrn i ridkostym, som nyss kom in», frågade jag min vän T., där vi sutto vid eftermiddagskaffet i en soffa på Gillet. »Ah, känner du ej

honom, vår celebre greve Amminoff, som nu antagligen åter är ute för att upptäcka — en ny värld» och för att därpå smita, se'n värden fatt sin *hyra!* »Amminoff, greve,» sporde jag. »Ja, det är hans nomme de guerre, då han gästar Stockholm; och som dessa resor aldrig aflöpa utan äfventyr, är han därstädes på offentliga ställen en mycket känd personlighet. Här skall du få höra hans senaste bedrift.» Vi togo oss en tankeställare, och vännen T. berättade.

Klädd som vanligt i ridspö och klirrande sporrar, och åtföljd af sin fyrbente vän Lord, steg Herr Grefven en morgon ut från Upsalatåget, som just inkommit på Centralen. Han styrde kosan till Sjöbergs Café vid Fredsgatan, där han lät servera sig en lättare frukost. »Är icke Baron kommen än, min gulddosa,» frågade han uppasserskan. »Jag skref till honom i går, att vi skulle träffas här,» »Nej, men han var inne i går kväll med ett bref till Herr Grefven. Se här!» Denne bröt det och läste följande:

Min bäste Amminoff!

Förhindrad att komma, stämmer jag möte med dig på Kornhamnstorg. Det har nämligen nu blifvit modernt bland unga aristokrater att där taga sig en ridtur på förmiddagen. Förresten vet du ju, att den sköna dansösen Hedvig bor där med utsigt just åt torget, hvarför du alltid kan hoppas uppfånga en nådig blick af säsongens stjärna.

Din vän

Silfverspets.

»Det var inte så tokigt», slutade A. läsningen, kritsade frukosten, och styrde med sjungande steg och obesvärad hållning kosan åt rikuset. Här mötte honom stallmästaren med ett fint leende. »Ställ genast om, att mitt fullblod blir sadladt.» »Strax, Herr Grefve!» Och stallmästaren gick tvärs öfver manégen ut i stallet och ropade: »Dragonmärren, numero 15, fram!»... Om en stund sågs Grefven med högtidlig min bestiga sin smålandskamp, hvilken alltid för honom lyckats bevara sitt incognito. Och nu bar det af i traf öfver gator och broar, tills Kornhamnstorg var i sigte. Då saktades farten. Herr Grefvens bröst vidgades vid tanken på det så nära förestående, moderna och högförnåma nöjet. Mustascherna spetsas, monoclen fastsättes, Lord får sig en betydelsefull blick och fullblodet sporrarne; och så framdansar i kort galopp denne Donquixotte på sin Rosinante, riktande sina ögon

mot Dulcineans fönster. Saluständen fingo denna gång tjänstgöra som väderkvarnar. Öfver korgar, säckar och torggummor gick färden. Här rullade potatis och kålhufvuden om hvarandra; lök och rofvor kringsparkades, och ett blomsterstånd, som sprängdes omkull, uttömde sina doftande skatter på Herr Grefvens segerled. »Fruarna» och pigorna blefvo i första häpenheten tysta; men så upphof sig ett ropande, som minst af allt liknade ett jubelrop. En af »ståndspersonerna» trängde sig fram, gripande efter A:s arm. Denne, som trodde att det gälde en handkyssning, räckte nedlåtande sina behandskade fingrar åt gumman, som i detsamma tog ett kraftigt tag och drog den stolte Grefven ner på en kålbladshög. Här omringades han af rasande furier med allehanda tillhyggen; men som A. är en modig man och ännu hade kvar både ridspö och sporrar, (smålandsmärren hade lagt af i sken,) sökte han framgångsrikt bryta sig igenom — då en polis-konstapel anlände, som befälde honom följa med till vaktkontoret. Nu kom också en gamin, som fasttagit den skenande kampen; och ryttare och häst lemnade nu skådeplatsen för sina bedrifter, fullblodet ledt af schåaren, och Grefven ledd af polisen. A. kastade nu en spejande blick upp mot en viss våning; och — här studsade han ett ögonblick — där syntes verkligen i ett öppet fönster det förtjusande, svartlockiga hufvudet, men tätt bredvid ett annat, som höll på att kikna af skratt och som bar Silfverspets' drag. Strax återvinnande sin stolthet och själfkänsla, tillropade Grefven emellertid den sköna under upprepade helsningar: »endast en bagatell... några torggummor öfverridna... hoppas vi alla träffas på Grand vid middagen!» Men när Amminoff sedan fick syn på Lord, som stannat kvar utanför torgets rämärken, bröt en förnuftets glimt fram ur hans omtöcknade hjärna, och han framsuckade de sanningsfyllda orden: »ja, du är allt bra förståndigare än din husbonde!»

Hvad som sedan tilldrog sig på Finkan, omförmäler icke historien; men Grefven for samma dag med tretåget till Upsala, och har se'n dess aldrig uppenbarat sig i ridkostym på Stockholms horisont. Så slutade en ridtur på Kornhamnstorg.

Herr Hans.*)

Herr Hans han trädde till kvinset fram:
 »Låt se dina former rundade!»
 Nu blottas båd' lilja och blad och stam;
 Och filosofen ej blundade...

»*Tag på dig kvins!*» Herr Hans sade vred.
 »*Förnuftet besegrat det sinliga*» —
 Pigäschen gångar för trappan ned,
 Herr Hans från »det eviga kvinliga!»

In vino veritas!

Du vandrar, Diogenes lik, dagen lång
 Och är efter människor ständigt på språng.

En lykta bar han; men du skaffar dig ljus
 Från »glaset» esprit vid ett förmiddagsrus.

Du sanningen söker på ditt egna vis:
 »*In vino veritas*» är din devis.

Men för *denna* praktiska filosofi
 Du ursäktas skall; ty *du* har dock geni!

---

*) Se kalendern: »Fem studenter på lyran.»

Trillobitqvist.

Trillobitqvist höll alltid den sanna »lokal»-färgen; och somliga påstodo till och med, att han gick och tjänstgjorde som vandrande skylt för den röda Verdandi. — När Tr. läste, visste ingen. Men faktum var, att han blifvit spränglärd i mineralriket, samt stod på lika god fot med de kemiska föreningarne som med de botaniska familjerna. Jag glömmar aldrig mitt första sammanträffande med honom. Det var under »den stora ofredens dagar», anno 90. Jag gick utanför Taddis och flanerade, då jag fick se en något kryssande individ, som höll kurs utmed husraden. I ett nu tyckes han märka, att den patrullerande konstapeln fått syn på honom: han rätar upp sig, söker antaga en obesvärad hållning och närmar sig, leende, polisen. Jag kom då att tänka på fogeln, som oemotståndligt drages af ormens blickar och tillsist faller ned vid hans sida. Fogeln var här — en liten kaja. Men just som han håller på att trilla omkull vid konstapelns fötter träder jag emellan, tar honom under armen och för honom in på Taddis, där vi sutto ett koteri i pianorummet. Så fort han kände Taddis-atmosferen, kvicknade han vid och helsade oss med: »Hej, rödskinn! Nu ska vi plocka i oss litet si så där! Har förresten inte ett öre! Tjopp!» Det blef bål på bål, och slutligen måste Tr. anlita rummets festdito, hvarvid en skämtare citerade:

»Verdandi — — — — —
Står lutad mot framtidens urna!»

När jag följande morgon hemsökte honom, stodo hans punschdränkta byxor för sig själfva midt på golfvet, under det att egaren ramlat omkull vid soffan och nu sof så hårdt, att han ej hörde mitt inträdande. Som jag tyckte, det var synd att väcka honom, slog jag mig ned för att uträkna, huru många flaskor punsch han hade behöft immundiga, för att de onämnbare skulle blifvit så nedspilda och styfva, att de kunnat uppbära både sig själfva och sin raglande egare.

Men jag afbröts om en stund i mina kalkyler af en väldig »morgontupp», som tillkännagaf Tr:s uppvaknande från golfvets »svala iden. Han påstod genast, att »kopparslagarne»

hade väckt honom och ansåg dem därför hafva gjort sig förtjänta af en sup per man. De erhöilo ock sin behöriga ranson vid frukosten; och så vardt det morgon och afton äfven af den dagen.

Tr. saknade ingalunda »björnar»; men han förstod att på ett säreget sätt hålla dem på afstånd. Så t. ex. fick han en gång besök af sin skomakare, som, på samma gång han kräufde, tyckte om att prata bort en stund. Sedan riddaren af sylen, än i klagande, än i hotande ordalag framfört sitt ärende, svarade Tr. härpå med förfrågan, huruvida Skomakaren viste, hvarför Israels barn kunde gå torrskodda genom hafvet... Nej, det visste han då rakt inte...

»Ja men det har jag nu lurat ut, och det är ett alldeles osvikligt medel, som hvar och en skomakare bör ha kännedom om»... »Nå men säg det då, snälla kandidaten!»... »Ja, om Ni ger mig svart på hvitt på att ej kräufva mig ännu på en månad»... »Ja, får gå då». Och Skomakaren skref förbindelsen och gaf den åt Tr... »Jo, saken förhåller sig på så sätt, att de gingo torrskodda genom hafvet, därför att de gingo *på händerna*!»... »På, på... hä, händerna! Torrsko... skojare. Jag mitt nöt!» Och när han detta sagt hade, slog han sig för sitt hufvud och begaf sig ut för trapporna. Sedan dess kräufde han alltid Tr. genom ombud.

Tr. hade en gång fått sig en ny sommarrock; och som detta ej hände hvarje år, skulle rocken nu ordentligen »blötas». Kosan ställdes till Gästis. I tamburen stodo där icke mindre än två »majorer». Tr. kommer in, nickar gemytligt åt båda två, ställer sig midt emellan dem och utsträcker armarne. Som två hundar om samma ben, rusa nu båda »hudafdragarne» fram och fatta i hvar sin ärm. Deras ögon brinna med rivalens hemska glöd; Tr. blickar uppmuntrande än åt höger, än åt venster; den enes kraftiga tag drar honom hit, den andres dit. »Rocken är min» ljuder det upprepade gånger. »Den är väl för katten min», invänder Tr.; men idetsamma brister det i fogningarne, och kratsch: där ligga nu båda tamburmajorerne med hvar sin ärm, och Tr. har fallit på magen. Fan anamma sådant sat-tyg!» Men nu tror jag visst, att jag själf kan hjälpa mig af med resten». Hvarefter Tr. samilar ihop spillrorna af sin elegante sommarhabitus, ger ett

blängande åt hvardera, låtsar tappa en tioöring, går sin väg och ser genom glasdörren, huru majorerna ännu en gång drabba till sammans. Rocken var snart ihopsydd och tjänstgjorde sedan i fem år.

En gång gästade Tr. jämte ett par andra glada själar Stockholm. Portiären i hotellet, där de tagit in, tyckte de vara en alldeles öfverflödigt inrättning, åtminstone drickespenningarne till honom. Vid afresan skulle detta visas och utfördes enligt Tr:s plan. De tre resenärerna gingo en stund efter hvarandra ned för trappan; portiären bugade sig redan på afstånd, den förste närmar sig, går förbi och nedlägger en ett-öring i den framräckta handen. Denna rycker något till, men är fortfarande öppen. Numro två närmar sig, går förbi och nedlägger en — byxknapp. Nu knyter sig handen, men blott för ett ögonblick; ty Tr. är i antågande, och emellan hans fingrar glänser ett nytt enkronestycke. Mannen i förstugan räcker åter fram sin näfve, hoppet hviskar om revanche för lidna oförrätter, myntet beskriver en cirkel i luften, och just som dörrvärdaren är beredd att mottaga detsamma, dyker det helt fräckt ned i Tr:s egen ficka. Denna Vestgöta-klimax var dock något för mycket för portiären. Ropande och svärjande hastar han efter och hinner ut på gatan just lagom för att se de trenne gossarne spränga af i en öppen kalesch. *De* viftade och skratta, *han* knyter näfven och svärjer; och det åtgår en stund, innan spefoglarnes glam och Cerberi skällande smälta tillsammans i en försonande tystnad. Sedan gafs enkronan åt kusken och knappen till Dahlgrenska samlingen. — Apropos denna, sade Tr. ofta: »Nog tusan samlar jag också knappar. Men det är »knappar i västen!»

Från Svartbäcken till fjärdingen.

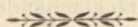
*Underliga äro »Herrens vägar»,
sa' pigan, när presten kröp in genom
köksfönstret.*

De läger finnas, som hvarken lysa eller värma, men ändock göra anspråk på namnet Teolåger. Men så äro ock

deras Vestaler allt annat än skära jungfrur. Dessa låger och deras »flammor», en förening af spritglöd och lusteldar, äro just de, som sprida mörkret i Svartbäcken. Härifrån skrider nu detta fackeltåg ut i världen. Filosofien tog en gång bostad i en tunna, men Teologien är anspråkslösare: den nöjer sig med — fjärdingen. Diogenes bar på gatorna en simpel lykta; men dessa teologer, med Svartbäcks-postillan i tankarne, skola stå på predikstolar såsom »verldens ljus.»

De gjorde dock verlden större tjänst, om de därstädes lyste — med sin frånvaro,

Familjen Dillman.

Första kapitlet.

Som egentligen är ett Ordenskapitel och handlar om Greklands Vise och de Egyptiska nöten, om kungen, som drunknade i mjödfatet och om Braun, som blef blåbandist.

Klockan slår sex; dörrarne slås upp; Hotell Phoenix' öfre sal strålar af ljus och doftar af blommor; och in tågar i sluten svinfylking Familjen Dillman under afsjungandet af efterföljande högtidssång.

Mel.: »Vikingasäten». (Hurtig takt.)

Gruffviga slätter! Krogprydda lundar!
 »Muffar», den ljufliga kärlekens värn!
 Upsis, var tröst! Föryngringen stundar:
 Dillmänner ha i sin eld många järn.
 Hvitmössor kvida — »Gråben», han ryter;
 Silfverhvitt skum ur käftarne flyter;
 Och in på Svartbäcksbusarne bryter
 Gråbenriddärnes frälsande här!

Och pigäschen dansar banan
 I den sal, där hon fordom var sittande gäst —

Och på krogen hissas fanan;
Där serveras blott varor, som ä allra bäst.

I spetsen går vår Bard;
Han gläfsar som en vard.
»Baron Dillman» så kallas den muntrande fyr.
När han gisslar:
Offret gnisslar
Sina tänder i vanmäktig vrede och flyr.

Familjen tågar under sången några hvarf rundt i salen. Alla äro klädda i dominos, stormästaren i vit, de öfriga i svarta. Alla ha de stafvar i händerna och rep kring länderna. Främst går Barden, ordensgeneralen. Hans ljusa lockar och trinda fysionomi vittna om godt gemyt. Han tyckes vara en lycklig ost med skalken i ögat. Efter honom kommer Madagaskar, hvars anletsdrag alltid le, och hvars stofhydda är den minsta i församlingen. I andra ledet af svinfylkingen gå Taggen och Gråben. Taggen är lång och smärt. Ofta sluter han ögonen och öppnar mun på vid gafvel, hvarur då framtränga ljud, som om man släppte ut ånga från ett lokomotiv. Det är då, som Taggen skrattar. Han är oförliknelig i att »slänga käft» och vill gärna se skarp ut.

Gråbens bistra anlete talar om djup insigt i näfrätten. Han är en stark karl, som använder sina främre extremiteter till att bryta arm med och sina bakre att stoppa i grå byxor. Däraf namnet Gråben. I sista ledet komma Don Juan, Petis och Paschan. Don Juan ser ut, som om han ständigt vore omgifven af Dulcineor, är rosig och belåten, har godt hull men tunnt hår. Många kvins ha duellerat på ölbuteljer för hans skull. Bredvid honom går Petis, en ständig fanbärare till brandflaggan. Han har ständigt myror i skallen, räfvar bakom öronen och tuppar i halsen. Hans snusföruftiga näsa påminner om tapirens tryne, och en nobel hållning är utbredd öfver det hela. Slutligen ha vi Paschan, som med sina släpande steg har något svårt att hålla jemm takt med de öfrige. Hans ögon äro stora och runda som smörgåsassetter, och haka och öfverläpp släta som porslin.

Tungan täflar med benen i kärlek till vilan, och magen tycks vidtaga, där hakpåsen slutar. Han talar alltid »på tungomål». Eftertruppen utgöres af Braun, en fyrbent individ, som skäller eller viftar svans allt efter omständigheterna.

Sången har nyss slutat, och bröderna begifvit sig in i det allra heligaste att där hålla ordenskapitel. I »templets» midt står ett stort vinfat som bord och bakom ett mindre dito som stormästaretron. Framför äro placerade på det traditionela svinfylkingsmanéret sex bränvinskaggar för ledamöterna. Sedan de sistnämnde (kaggarne nämligen) blifvit besatta, och brodern Braun intagit sin plats som dörravårdare, bestiger stormästaren vinfatet, äskar ljud med den till klubba apterade kranen, och inleder förhandlingarne med följande ord:

»Högt skinande Bröder! I veten alla, att denna fromma familj är bildad för att bispringa glädjens martyrer i deras mörka stunder. Nöden har sina gifvare, sjukan sina läkare, villan sina prester, fyllan sina poliser, men glädjen sina Dillmänner. Dem förutan vore fröjd i hjärtan och pokaler för längesedan utrunnen, och Fyris komme att likna Babels elfvar, där Israels barn hängde harpor på pilträd. Sju voro Greklands vise, sju de egyptiska nöten, och sju är ock Dillmännens tal. De lysa, som en Sju-stjärna, en Carlavagn, och Braun som en liten Hundstjärna. Hvar sjunde dag bilda dessa den härliga konstellation, som nämnes ordenskapitel; och då nu Måndagsaftonen åter är inne, så uppmanar jag de ärade Bröderna att hvar i sin stad redogöra för veckans arbete i glädjens tjänst och lemna därför ordet åt Brodern och Rännstensinspektören Madagaskar. Madagaskar har ordet!»

»Herr Baron och Stormästare! Trots de ifrigaste ansträngningar har jag under den förflutna veckan endast lyckats uppfiska nio rännstens-kinesande bröder. Respektmande deras kloka val att sova i fullkomligt frisk luft och utan veklighetsalstrande sängkläder, gaf jag dem några konjagare hvardera och öfvertygade dem om, att fastän borta är bra, hemma dock alltid är bäst, hvarpå jag ledsagade dem till deras väntande bäddar. Därjämte har jag förmått några husvärdar, att från rännstenen borttaga upprättstående

galler, på det den trötte vandraren ej skall få en allt för obehaglig hufvudgård. Betygande min kärlek till 'det af Familjen åt mig anförmoda värfvet, skall jag städse genom nit och eftertanke sträfva att göra mig detsamma fullt värdig.»

»Brodern och Gruff-advokaten Taggen har ordet!»

»Herr Stormästare! Att anstifta två gruff och förlänga tre diton har varit mig möjligt dels genom mitt agressive tillvägagående, hvilket alltid imponerat på folk utan juridisk bildning, dels genom mitt understödjande af än den ena än den andra sidan, hvilket var desto svårare, som ingendera parten hade något egentligen faktiskt uti andra, utan svängde sig endast med svepskäl, uppblandade med hornslut och paradoxer, hvilka, i och för sig själfva betraktade, utgöra det filosofiska vetandets egentliga underlag hos de fleste af mina åhörare vid torggruff i allmänhet, hvarför jag har skäl att till nästa gång häri önska en förändring. Punkt och slut!»

»Brodern och Skyddsängeln Gråben har ordet!»

»Baron Stormästare! Djäkla slagsmål två kvällar. Klått sotarne gula och blå. Värk i armarne. Mera nästa gång.»

»Brodern och Muffuppsyningsmannen Don Juan har ordet!»

»Herr Baron, General och Stormästare! Från »Muffen», som gick af stapeln i går kväll med femtio syhästars kraft, har jag att inberätta lysande resultat. Jag infann mig i god tid med »spjut»*) i fickan och Amors pilar i blicken. Hvarhelst jag såg en ensam sittande tärna, strax var jag där, svängde om med henne några hvarf och förde sedan den unga hinden att svalkas vid mitt bord; gick därpå helt oegennyttigt ifrån henne och upprepade samma manöver med en annan trånande jänta. Träffade jag på några vänner, de där endast stodo och hängde, tog jag dem helt sonika under armen ut i salen och lyckades i allmänhet sammankoppla dem med till åren komna, väntande pigor. Mina ansträngningar kröntes också med den framgång, att efter en timmas tid voro samtliga damerna på bena och trädde dansen med flygande lockar och klingande skratt och blickar, som lofvade mycket. Ett minne från balen har jag i detta

*) Schaber.

upphittade strumpeband. Som ingen af damerna, trots mina uppmaningar, ville lyfta på kjolarne för att se efter, hvem som tappat detsamma, behöll jag det som godt rof och öfverlemnar det härmed högtidligen åt Familjen med önskan, att Orden sedan ville besluta tilldela detsamma som halsband åt Brodern Braun!»

»Brodern och Krogkritikern Petis har ordet!»

»Herr Ordförande! Alltsedan holländske fiskaren Wilhelm Buckhold, död 1397, år 1386 uppfann konsten att salta sill, har det på krogar aldrig funnits sill i sillsalat. Hvad Upsala beträffar, har detta förhållande, tack vare mitt energiska uppträdande, förändrats, dock endast delvis, i det att rödbetsmängden minskats, utan att sillen därför ökats. Med ölet har jag varit lyckligare. Alltsedan Kung Fjolners tid hafva inga drotter utan endast rotter drunknat i ölfat. Hvilket som nu är att betrakta som det bästa ingrediensmedlet, lemna jag därhän, så mycket mer som våra dagars smak ej ligger åt det hållet. Men hvad som jag vill framdraga, det är, att trasiga buteljer kunna ha en menlig inverkan på den öldrickande allmänheten. Af de femtio flaskor bier, jag under veckan inmundigat, hade öfver hälften söndrig hals; men sedan jag hotat källarmästarne med en ölstrejk, lofvade samtliga bättring och tillsade om skarpare kontroll i denna sak. Ehuru den dag, då nykterheten kommer att hänga sig i Blåbandet, icke torde vara fjärran, skall jag likväl under närmaste tiden taga mig an svagis- och sockerdricksbuteljer, öfver hvilka jag nästa gång hoppas kunna ingifva gynsam rapport.»

»Brodern och Polissionären Paschan har ordet!»

»Utdelat tobaksfacklor åt finkmännen, som gillat min fingervisning i handgripligheter. Svalkade mina tinnar vid Slottskällan och träffade där n:o 00, som visade prof på battänger. Sade, det vore onödigt med påk-olja åt den, som redan var smord. Bad om min helsning till grisetten.»

När nu alla afgifvit sina embetsberättelser, slog Barden åter kranen i vinfatet, åskade ljud och sade: »Högt skinnande Bröder! Jag har med glädje förnummit de lyckliga resultaten af Edra sträfvanden under den gångna veckan och ser häri en säker borgen för-fortsatt framgångsrikt ar-

bete i glädjens tjänst. Och som glädjen alltid har en för-
yngrande inverkan, så skall genom densammas väckande
och vidmakthållande Upsala allt framgent kunna göra skäl
för namnet: »den eviga ungdomens stad»! Under förhand-
lingarne har strumpebandsfrågan bragts på tal: och jag upp-
manar därför herrarne att härom i korthet närmare yttra sig.»

Gråben undrade, om ej Federationsdamerna skulle in-
gripa mot ett sådant offentligt framvisande af strumpeband.
Madagaskar däremot uttalade som sin åsigt, att om de också
finge Federationen mot oss, komme dock goodtemplarne att
ställa sig på deras sida, alldenstund strumpebandet ju hade
blå färg, och det således egentligen vore fråga om ett anlägg-
gande af Blå-bandet. Och som Braun till sin natur ej vore
någon fyllhund, vore uppoffringen ingen, hvarför han på det
lifligaste yrkade bifall.

Sedan ej någon mer behagade yttra sig, och sedan frågan
besvarats med »ja», framkallades Braun och dubbades till
ridhare af Blå bandet. På tillfrågan, huruvida han obrottsligt
ville hålla nykterhetslöftet, svarade han sanningsenligt: »vov,
vov», hvilka ljud ordföranden fann vara förkortning af *vovoo*,
jag lofvar. Strumpebandet tillknöts, och ordenskapitlet upp-
löstes.

Andra kapitlet.

Om Bardens pels och Jösses hädanfärd. De fyra vilddjuren skola
lära kännas. Brinnande räfrumpor, verdandister och fatalister.

»Hej gossar», sade Barden, »skall det vara en liten pärla
till? Vi ha ju knogat hela veckan i vingården; och arbetaren
är sin lön värd, som tjuften sa, när han efter tre timmars
trägna mödor lyckades bryta sig in i juvelerarebutiken . . .
Jaså, Petis tycker att pärlan är en lyxartikel. Nä, nå! Herrn
slipper. Inga pärlor för svin!»

»Inte munhuggas redan vid smörgåsbordet». — »Grå-
ben har rätt. Frid och försonlighet äro själens ljufvaste
blommor. Eller hvad säger Paschan?»

»Madagaskars ljufva blommor skola eldvattnas: skål!» —
Tersen togs och man satte sig till bords i stora salen. Klara

hade där uppdukat åtskilliga rara saker, såsom Halmstad-lax och köttpastej, kalvbräskroketter och champinjonmlett; och alla täflade i att göra anrättningarne all heder. — »Ljufliga Klara, kom hit! Det är icke godt att människan är allena, som Fan sa, när han anammade enkan». — »Den enleveringen måtte väl ha skett, innan Baron Dillman bet hufvet af Skammen?» — »Hvarför det, lilla Klara? De, som enlevera enkor, äro alltid hufvudlösa! Men låt mig få litet mera lax!» — »Monsieur le Bard skall väl också ha en sup på fisken?» — »Ingalunda, kära Petis; det blir för mycket af det goda, som goodtemplarn sa, när han fick vatten i knäna». Sauternen gick nu laget rundt, och man drack alla glada laxars skäl. Barden frågade, huru han toge sig ut i sin nya pels; och Petis förklarade, att han ej ville döma hund efter håren. Taggen undrade, huru mycket »Farbror» skulle komma att ge barden på pelsen; och Don Juan tilllade, att pelsen i så fall troligen komme att förvandlas i »muffar». Madagaskar höll ett litet kort tal, hvori han påpekade faran för laxarne att se »flugor»; och Paschan drack för Columbus och hans förlorade ägg, hvilket Gräben påstod icke alls hörde till saken. Nu kom Klara in med hare. Taggen undrade, om den var skjuten i skogen eller på gården. Klara svarade, att hon ej visste, hvar haren hade sin gång; och Petis påstod helt fräckt, att det osade katt. Emellertid beslöts det med absolut majoritet, att delinkventen var född Jösse, och Barden reste sig och kvad, något rörd, efterföljande drapa:

Ode till den brunstekte haren.

Ack, du rare,

Lille Hare!

Dig jag på det hjärtligaste tackar,

För att du ej mer i skog och backar

Skuttar, så att svetten kring dig lackar.

Ack du rare,

Lille Hare!

Blott sex månars skydd du fick af Lagen.

Fogel-jagad var du hela dagen.

Hvila nu i frid, min vän, i magen!

Under hederssalut från champisbuteljer sänktes haren ned i bukens djup, och grafven igenfylldes med apelsiner, ost och cakes. Sällskapet reste på sig; Paschan tände sin »tobaksfackla», och snart suttö alla i rök och glam församlade kring kaffekannan och hennes uppvaktande punschbuteljer. Don Juan, som varit något tyst under supén, gaf nu luft åt sina känslor genom att öppna mun och fråga: »sade du något, Madagaskar?» — »Nej, jag endast instämmer med den siste ärade talaren. Var god och fortsätt!» — »Ja, det var just det jag tänkte göra. Men först en allmän kotiljong, mina herrar: tjopp! . . . Jo, saken är följande. Då jag i dagarne hörde, att den nybildade föreningen Heimdal redan börjat utsläppa böcker till folkupplysningen tjänst; och då därpå Verdandis studiehandbok rann mig i hågen, kände jag djupt hristen af en liknande lifsytring hos Familjen Dillman. Jag frågade mig, om endast en verksamhet i det fördolda vore förenlig med ordens stadgar. Jag tänkte på den aktning, som ett offentligt uppträdande nödvändigtvis skulle förskaffa åt Familjens grundsatser; och jag beslöt, att vid detta sammanträde delgifva ordensbröderna mitt förslag till ett dylikt framryckande i ledet, där Heimdal och Verdandi gå sida vid sida. Jag har tänkt mig, att detta steg lämpligast kunde tagas genom utgifvandet af en *Upsala Universitets Pügäsck-Katalog*, hvilken skulle upptaga pigornas namn och ålder, utseende och former, bostad och mottagningstid m. m. Denna katalog skulle förvisso afhjälpa ett länge känt behof; och pigäsckens värde i hennes egna ögon skulle höjas, då hon såg sig vara föremål för offentlig uppmärksamhet». — Don Juan slutade sitt anförande med en skäl för pigan i Norden, och sade till om en hink med

»Saften den gule
Från Ultima Thule.»

Taggen trodde, att sömmerskorna skulle bli afundsjuka och — strejka. Paschan förordade utgifvandet af en Zoologi, innehållande redogörelse för alla »de fyra vilddjuren», både sy-hästar, köks-björnar, sjö-kor och grisar. Petis ville hellre vara med om anordnandet af »Familjeaftnar», till hvilka tjänande systrar skulle inbjudas. Gråben såge hellre, att

Dillmännerna använde sina krafter på utrotandet af Svartbäcksligan. Madagaskar fann sig ej för närvarande intresserad af kvinnofrågan, men tänkte på möjligheten af att utrusta en expedition för utforskandet af Fyris källor. Barden, som troligen förtagit sig på improvisationen till harens ära och därför suttit tyst under brödernas haranger, yrkade nu på det bestämdaste, att Familjen Dillman ej måtte träda i Verdandis fotspår. »Huru fredligt och frodigt låg icke bildningens fält på Fyris' strand ända tills i början på åttitalet, då Verdandisterna kommo! Deras ankomst hade samma verkan, som den, hvilken blef följden af de tre hundra brinnande räfrumpornas insläppande i de Philistéers åker. Och ändå bestiga dessa gentlemän-ryttare i röd kostym sina käpphästar för att jaga räf i Heimdal och dess omgivning! O, tempora, o mores; det är uttydt: o-tidighet, o-sedighet!»

Nu började emellertid stämningen att stiga. Madagaskar satte sig till pianot och klämde i med Père la Victoire eller »Musikens Perla», som Paschan uttryckte sig. Taggen kommenderade fram ordensfaten, som genast inrullades i stora salen; och därpå arrangerades en kapplöpning, som i detta sportens tidevarf förgäfves söker sin like. Taggen, Gråben, Don Juan, Petis och Braun, eller Fat-alisterna, som Paschan kallade dem, klefvo nu upp på sina enhjulingar, hvilket, trots ömsesidigt upphjälpande, tog en tid af 5 min. Paschan, som redan var på kulan och därför ansåg sig ha nog af balansering för kvällen, tjänstgjorde som täflingens läkare; och Barden, hvilken såsom Stormästare måste hålla sitt fat i helgelse och ära, åtog sig rolen af starter. Banan utgjordes af salens längd, och som damernas pris hade Klara skänkt löftet om en treminuters-kyss. Kl. 10,15 e. m. skedde starten. Braun tog ledningen med en tvärhands försprång. Gasen lyste med dunkelt sken, höljd som den var af väldiga rökmoln; och från tamburdörren for en svag fläkt in genom salen. Denna bidrog att något skingra molnen, så att motsatta väggen, där Klara tagit plats och småleende väntade på segervinnaren, hela tiden förblef synlig. Efter en half minut hördes ett förfärligt brakande: Petis' kägge brast i sär, han själf vacklade i fannen på Don Juan, och båda föllo pladask ned i golfvet. Läkaren skyndade genast till, men

kunde endast konstatera ett par uppslupna byxor och en förkrossad pince-nez. Oberörda af detta lilla missöde, fortsatte de öfrige fatttrampningen. De hade nu hunnit till salens midt och voro ungefär i jämbredd med hvarandra, då Gräben, som säkerligen gjort för mycken bekantskap med fätets innehåll för att rätt kunna göra sig till herre öfver dess form, började betänkligt vackla och med en förtviflad blick på Klaras småleende läppar föll han framstupa mot golfvets tiljof. Äfven vid detta fall utvecklade Paschan en så berömvärd omsorg och kallblodighet, så att den tillfälliga hjärtklappningen och näsblodet alldeles af sig själfva kunde afstanna.

Nu närmade sig Taggen och Braun det med handen vinkande målet; och efter 3 min. 7,67 sek. löpte Taggen in som förste pristagare, dock hack i häl åtföljd af Braun. Taggen tog nu ut sin rätt i skänkrummet; och som uppmuntring för visade vackra anlag erhöi Braun några rara ben; hvarvid ju besannades ordspråket: *Sero venientibus ossa*. Sällskapet gick sedan in till supbordet att där dricka ett glas med den lycklige segervinnaren och höja en skål för den helsosamma sportens framtida utveckling, för idrotten, ungdomens mäktige drott.

Klockan hade nu emellertid blifvit elfva, och »pu-backen var tillryggalagd», som Paschan uttryckte sig. Brödernas anleten skeno rosiga som aftonskyn — en aftonrodnad från den försvunna punschens gull. Klara syntes i dörren, mörk och strålände som Nattens Drottning; och sedan hon obehagligt släckt gasen och vederbörligen blifvit behurrad och kringklappad, bröt Familjen Dillman upp, understödjande den ene den andre.

Tredje kapitlet.

Handlar om Gubben i Månen och »Gubbarne» i Fyris, om himmelens vink och om Bomans postilla.

Sedan sällskapet, dels gående, dels åkande, hunnit ned för trapporna, gjorde man halt på Vedtorget. Himlen, som förut varit något mulen, började nu ljusna. Molnväggen hade brustit sönder, och ur öppningen, som liknade ett fönster,

framglänste fullmånen, ej mycket olik den kroppsdelen, som en känd, halländsk folkklifsskildrare visade i Upsala från sin vindskupa, då hans kamrater en gång villé hylla honom med en »kattis». Apriltön hade lossat Svartbäcksgubbarnes bojor, och de togo sig nu helt gemytligt en gåsmarsch i mänskenet. Gubben i månen blickade vemodigt på »Gubbarne» i Fyris. Han visste, att *de* gingo sin föryngring till mötes, att *de* snart uti Mälaren skulle tumla om som fria vågor, då däremot *hans* vår för alltid hade slocknat. Familjen Dillman, som mycket väl uppfattade både Månens sologång och Svartbäcksgubbarnes gåsmarsch, beslöt sig för den senare. Barden gick i teten, och Braun var »sista gåsen». Vid Politiska knuten uppfångades en polis, åt hvilken hvar och en i tur och ordning öfverlemnade en »tobaksfackla». Braun, som händelsevis ej hade något rökverk på sig, gjorde i stället något på konstapelns stöfvel, som rätt mycket liknade en cigarr. Vid Taddishörmet skymtade en nymf förbi, som upphanns och fasttogs af Barden. Denne svängde om ett hvarf med den sköna och gaf henne en dugtig smällkyss, hvilken operation samvetsgrant upprepades af de öfrige tvåbente bröderna. Braun däremot aflemnade endast sitt visitkort, hvilket gaf jäntan anledning att vredgad förklara, att hon ej tälde någon puss med vokalförändring. Hon stillade dock sina upprörda känslor vid glansen från en tvåkrona, som Madagaskar, Brauns förmyndare, lät falla i hennes hand.

Vinden hade nu friskat i och helt och hållet nedrifvit molnväggen. Rundt kring horisonten uppsköt tapp på tapp likt kortlappar, framslungade på spelbordet, och mellan dessa strålade stjärnorna likt gyllene marker. Familjen förstod mycket väl inviten till en liten vira och beslöt också att lyda denna himmelens vink. Sedan man på torget högtidligen svurit, med käppen på kandelabern, att följande morgon träffas kl. 10 vid en sillfrukost på Café Dahlia, styrdes kosan till Madagaskars boning, där man nu skulle före hvilan inhemta uppbyggelse ur »Bomans postilla».

Fjärde Kapitlet.

Den heliga Vestaelden och halstrad missionär. »O-l» mottager hönsens lof, men blir egentligen lurad på konfekten.

»Nä, se på Gräben! Morgens Fischer! Du kommer efter som Arboga-öl! — »Bättre opp, Madagaskar! Köpt härlig 'Brantis'. Hvad säger Ni om det, gossar?» — »Den, som gräfver en grop åt andra, faller ofta själf däri, som död-gräfvaren sa, när han trillade ned i grafven... Tilda, drag dock upp denne här prissen, och låt sedan morgonens uppfriskande dagg falla ned i bränvinsglasens kalkar,» tillade barden.

Där sutto nu hos den store skalden »O-l», i Konditor E. Anderssons Café gårdagens hjältar församlade.

»Det låg ett uttryck i de bleka dragen, som när det åskat i en fredlig dal»; och ögonen brunno endast med half läga. Braun var den ende, som ej kände något innanför pannans hvalf, liknande inbrottstjufvars buller och bräckande i ett kassahvalf. En viss tystnad var rådande, innan munlädret blifvit uppsmordt af de första suparne med tilltugg. — »Skall det vara en knapp i vesten, Paschan?» — »Ja, låtom oss underhålla den heliga vest-aelden! Eller hvad säger Liter-atören?» — »Jasså, min gubbe! Du tror visst, att mitt lägande hjärta är en spritlampa! Bort det! Dock slå i en skvätt! Den är för hjärtat, hvad oljan är för elden... Men hvad kommer det åt Petis? Brandflaggan sitter ju endast på half stång!» — »Ja, Gasken är död!» — Den är så tusan heller! Bachus har endast för tillfället ändrat namn: 'dagen efter' heter han alltid Sill-enus. Men där ha vi ju sillen!» Sillar i papper kringburos och annammades med lika stor glupskhet som karamellstrutar af barnungar. Taggen anmärkte, att de riktigt påminde om Dillmännerna i sina dominos. Petis såg häri en sorglig erinran om, att Folk-rätten ofta blott funnes till *på papperet*; och Don Juan trodde, att »Brödrafolkens Väl»*) borde ha ett gynsamt *inflytande* på denna »Folk-rätt», hvarför han föreslog en sup på fisken. Madagaskar hällde i och lofvade, att alltid visa sig som en glad *fyr* i *dimman* bland brännvins-bränningarne. Med en sillbit i

*) Namn på brännvin.

munnen påstod Barden, att lifvet lever af döden, hvarvid Paschan varnade honom för att rida på »parad-oxen!» Gråben tog barden i försvar och beklagade de stackars fiskarne, för hvilka människorna lägga ut sina krokak och nät. »Asch, schåpa dig inte,» tyckte Barden. »Den enes död, den andres bröd, som kannibalen sa, när han mumsade halstrad missionär.» — »Bara icke samma öde drabbar vår Polis-missionär! Ständigt omgifven af »flammor», befinner sig ju den stackars gossen i ett riktigt litet helvete!» — »Taggen kan lugna sig! Kärleken har äfven sin assuransspruta!»

Nu var frukosten expedierad, kaffe framsattes, och man bad Tilda fråga den store skalde-konditorn, om Familjen Dillman finge bringa honom sin hyllning i ett glas förmiddagsvin. Om en stund återkom Tilda med körsbärsblandningen och ett jakande svar, och strax därpå anlände i egen hög person »den store O-I». Han är, likt de flesta andens heroer, liten och spenslig. Fastän klädd i arbetsdräkt, märker man genast, att det ej är någon vanlig sockerbagare, man har framför sig. Hållningen är en härskares, och hufvudet bäres stolt tillbakakastadt. En frikostigt utvecklad huggtand framlyser under den satiriskt krökta öfverläppen och talar om rofdjurets ädla harm mot sitt släctes fiender. Pannan höjer sig majestätiskt som Nordens fjällar och gömmer, liksom de, omätliga skatter. De lifliga ögonen äro källorna vid bergets fot, hvarur ljus och snille flöda. En gränad lock, lik en i förtid härjad fura, vajar i nacken och skvallrar om någon ovanlig psykologisk tilldragelse à la Lidner. Sådant är den mannens porträtt, som diktat det storslagna dramat, »Opera i människobröset», och som nu bevärdigar Familjen Dillman med ett besök. Sedan presentationen egt rum och glaset ifyllts, åskade Barden ljud och höll följande helsningstal.

»Store, riksbekante O-I!

En sådan företelse, som Edert uppträdande i verldshistorien, kan icke annat än värma mänsklighetens hjärta och tvinga forskaren att oafåtligt spana efter flydda tiders profetior om Eder ankomst till människobarnen. Denna efterspaning har också krönts med lysande resultat. Så har man funnit, att redan Horatius talar med hänförelse om »Aeolium carmen», den Aeoliska sången. A och E äro här tydligen

initialerna till Andersson, Erik, och i ol framglänser ju Eder frejdade signatur. Det samma är ock förhållandet med uttrycket Aeolsharpan. O-l återfinna vi äfven i skaldegudens namn, Apollo, ja här både fram och baklänges. Cygnus Olor, svanen, och Cynicus Olor, Sångarsvanen, sluta ju äfven Edert diktarmärke i sitt sköt! Men först och sist återfinnes detta som grundläggande beståndsdel i Ol-ympen. Under seklernas gång bli profetians ord allt tydligare; och en Haqvin Bager skingrar det sista tviflets mörker tillfullo, då han med siarglöd utbrister:

Där, hvar Fyris' gyllne bölja
 Dansar som en indian,
 Skall i bläckets väg sig skölja
 En Aeolisk sångarsvan!

Eder tillkommelse är alltså sedan urminnes tider bebädad; och Ni kan därför med gladt hjärta och modig tillförsigt blicka ut öfver det land, som en gång skall ligga för Edra fötter, och som räknar för en stolthet att ha sett den store O-l födas inom sina landamären. Väl torde den tron icke resas på en dag, som Ni en gång skall bestiga i andens rike! Väl torde Ni ännu en tid få uppbära Edra fienders löje och medömkan! Men tröttna dock aldrig att svinga andens svärd, att bruka Edert smidiga gissel, äfven om motståndarens Sancho Panza kommer framkänkandes med en dynggrep!

Liksom Minerva en gång framsprang ur Jupiters hjärna, så har den O-lska sångmön framfödts ur Edert hufvud. Och det är just det igengrodda hälet därefter, som döljes med Eder gråa lock, huru mycket än lumpna människor må påstå, att den täcker märket efter en skruf.

Men, store O-l! Det är icke blott människorna, som väntat Eder! Det är ej blott deras klagan, som en gång af Eder lyras toner skall bringas till tystnad. Äfven kreaturens suckan skall till sist bortdö vid Eder himmelska sång! Och jag vill till bevis härpå framdraga en händelse, som outplånligt fäst sig i minnet, och som jag för några dagar se'n själf var vittne till. — Hemma på gården lefva en hop höns, som jag ofta finner nöje i att betrakta och studera. En morgon efter frukosten gick jag till en fröhandel och köpte litet hönsamat, som jag fick ihäld i en strut. Hemkommen, begaf

jag mig bort till mina skyddslingar, vecklade ut struten och lade papperet med dess namnam på marken. Strax omringades det af ett dussin hönor med deras tjänstgörande kammarherre. Det blef mums, mums i långa banor; och efter några minuter hade läckerheterna försvunnit. Men, o under! Hönsen stodo likväl kvar, omgifvande papperet. Först tänkte jag, att de hade förätit sig, de stackars kräken, så att de ej genast orkade röra på sig; men då jag närmade mig dem, såg jag till min förvåning dem stående försänkta i djupt begrundande, än blickande på papperet, än på hvarandra. Till sist gick dock ett ljus upp för mig, då jag upptäckte, att papperet, som man gifvit mig till strut, var icke mer och icke mindre än den store O-ls »Opera i Människobrösten». Jag såg huru tolf par hönsögon girigt slukade hvarenda rad och hörde det ena utropet af förtjusning efter det andra. Halsarne sträcktes och vingarne spändes, liksom hönsen kände sig manade till högre flygt; och på en gång uppstämde de en jubelaria, så hänförande skön, att man kunde komma att tro på en *Opera i Hönsbrösten*. Tjusad af dess originalitet och inspirerad af dess melodiska accord, kände jag för första gången mitt sjette sinne vakna; och med intuitionens hela skarpa fattade jag ordalydelsen till denna härliga melodi. Det var en jubelhymn till den store O-l, som i ordagrann öfversättning från hönsspråket lyder sålunda:

Var helsad sköna morgonstund,
 Som utaf Kråkans siarmund
 Är oss bebådad vorden.
 Du stora dag, du sälla dag,
 På hvilken O-lens välbehag
 Ännu besöker jorden.
 Nyss gol
 Herr O-l —
 Vi oss bocka
 Djupt och skrocka,
 Tupp som höner:
 Du är störst bland Andersssöner!

Denna hyllning vill jag nu frambära till Eder och uppmanar mina Ordensbröder att häri instämma genom att höja ett niofaldigt, klassiskt *evoc* för sångarsvanen Andersson,

för den store O-I och hans dygdädla Carminis Musa. Mätte
hans skugga aldrig förminskas; och mätte *hon* aldrig dö i
 barnsäng! Evoe O-I! Evoe!» — — — — —

Skålen dracks två gånger i botten och under fanfarer af
 Madagaskar, hvarpå Konditorn tog till ordet:

»Motsatserna är lifvets mor.

Med *praktiskhet* man eldar lifvets låga.

I idealets värld det vanligt är

Att två personer sig till ett förena.

Då kommer välbehöfligt dagg från svärmorshjärtat.

Och då om afundsjukans makter

I onskans anfall mot oss går,

Och Vi som män det kan parera,

I grundlighet och hettan icke får

Sitt välde öfver måttans lagar,

Då känner Vi från högre trakter,

En hälsning skön om harmoni,

I själens lugn och hederns sköna poesi.

Men konstnärssinnet styrka får:

När man ser jungfru uppå fester går

Vid kvällen i hemväfda kläder,

Och vet, hon under dagen uti alla väder

Fähuset putsat, skafferiet ordnat

Och fästmans julkapp sytt och ordnat.

Men sinnet för det stora oss förvillar så:

Att Vi för vackra svampar krusa,

Men trampar snillet uppå tå!

Hur lefver O-len hör jag mången fråga,

Hur än han sjunger prisar samtid ej hans sång

Och ensam syns han uppå gatan tåga

Och vemodfullt hans anlet synes gång på gång.

En skald kan trifvas bra god vänner,

Han nästan alltid njuter, känner

En fröjd så stor som Ni, när Ni *till* bal skall gå!

Men ej som Ni han efter fröjd kan ånger få.

Väl är det sannt att samtid ej hans sång

Förstår. Att ofta ses hans gång

Så vacklande och sorgsen vara, när han ser

Det ondas bild. Men strax han ler,
 Ty se'n han vredgad blick det onda sänder,
 Se, genast glad till gudaverk han återvänder.
 Till drifhusbänk för kålrots äng,
 Med ogräs all, med allt gehäng.»

Sedan skalde-konditorn nu slutat detta sitt anförande och sagt sig instämma i Familjens föregående *voce* för »den store O-», drog han sig majestätiskt tillbaka under jubel och fanfarer. — — — — —

Vi draga ett tackelse för det uppträde, som nu egde rum, ett mycket tjockt tackelse, som icke genomsläpper det minsta fnissande. På Taggens förslag beslöt Familjen att försona detta pojkestreck med en god gärning, som närmare skall beskrivas i nästa kapitel.

Femte kapitlet.

Handlar om fläcktyfus och votivtaflor; och beskriver dessutom, huru en skön haremsdam hängde sig, och under hvilka omständigheter Ben Ali kom att kvarstanna i den rofgriga panterhålan.

I hörnet af Svartbäcks- och Linnégatan ligger ett gult, rappadt envåningshus, hvars ålder troligen räknar lika många år som Linnés minne. Gick man där förbi någon kväll, kunde man då och då få se ängsligt spejande individer, med en eller annan börda, dröjande närma sig hörnet, smita in i portgäanden, gå snedt öfver gården och försvinna in i en mörk förstuga, hvarifrån de efter en stund återkommo, befriade från sitt bärgods och stundom endast hälften så vidlyftiga till omfånget. I detta hus inrymdes en institution, visserligen icke akademisk, men dock flitigt anlitad af herrar akademici; och den, som därinne förde spiran, var i vida studentkretsar känd under namnet »Fabrör Jonsson». På denna gård se vi nu bortåt klockan sju en hel liten karavan styra färden till den mörka förstugan, bestående af 7 Dillmänner, Brodern Braun och 7 Stadsbud. »Fabrör» svartgrå pudel har redan vädrat deras ankomst och tillkännager sin nyfikenhet med högljudda morningar, hvilka artigt

besvaras af Braun. »Fabror» öppnar dörren, och karavanen skrider in, hvarje Dillman ledande ett stadsbud. Det var ett ovanligt rum, eller rättare sagdt magasin, som man nu befann sig i. Taket var fullsatt med krokår, hvarifrån på halfva området nedhängde rockar, frackar, vestar och byxor och på den öfriga delen kappor, klädningslif och kjolar: alltså förekom här samma åtskillnad på könen som i landskyrkorna. Huru mången bonjour hade icke midt under sin glans-period blifvit af egaren förflyttad hit och öfverantvardad åt »Fabrors» godtycke. Huru många byxben, lidande af »fläcktyfus», som Paschan uttryckte sig, hade icke här blifvit inskrifna såsom obotliga för att efter någon tid i en ladgårdsdrängs stöflar förlora sista resterna af sitt forna jag. Huru mången nyexaminerad, som varit nära att omkommo i kuggfrågor och sprit, hade icke här i glädjen upphängt sin punschdränkta frackkostym liksom fordom hos de gamle, då en ur sjönöd räddad upphängde sina våta kläder i Neptuni tempel. Och här erhöll han en »votivtafla», upptagande löftet om 60 procent.

På golvfvet och kring väggarne voro allehanda saker placerade; ja, här saknades hvarken piano eller symaskin. I ett inre rum förvarades klockor, silver och dylikt, och innanför detta hade tempeltjenaren sin hvilostad. — »Farbror» hade nog varit en vacker karl i sina unga dagar, och något drag af girighet stod ej att upptäcka i hans ansigte. Däri läste man endast lugn och bestämdhet, och med slokhatten på sned och cigarrstumpen i mun tog han sig stundom rätt jovialisk ut. Han, som alltid var van att se folk omkring sig, blef nu dock något häpen vid ankomsten af så många på en gång; och förvåningen minskades ej, då ingen af dem tog till ordet, utan alla endast stodo och stampade. »Hvad vill herrarne», frågade Farbror: Alla tego, beto sig i läppen och stampade. »Herrarne får inte stampa så här; då väcker herrarne upp» ... »Rättorna», ifylde Madagaskar. Men nu var gärdet uppgifvet, och Madagaskar fortfor under allmän munterhet: »hvar tusan få vi då stampa, bäste Farbror, om inte här? Se, sådana rara saker stadsbuden ä belastade med!» — »Jaså, herrarne menar på sådant vis. Hå, hå! Ja, ja! Det är svåra tider vi lefva i, styfvern räcker aldrig

till» ... »Till den höga räntan, menar väl Farbror», avslutade Taggen meningen. — »Räntan, den är bara futtiga fem öre på kronan» ... »I månaden, ja», föll Petis honom i talet. — »Jaa, inte i veckan». — »Jaa, det kostar mer än det smakar, som pojken sa om riset. Men nu till kommersen, Farbror!» — »Ja, ja! Hvad har herrarna då?» — »Jo, här ha vi ett par silfvergafflar från Bronsåldern. Under ärens lopp och tidens gnagande tand ha de förlorat två af sina tre uddar, hvilket ju endast gör dem ännu antikare och därigenom dyrbarare. Den, som eger dem, har minst en femtilapp på gaffeln». — »Herrn får fem kronor, om herrn vill ta». — »Asch, bäste Farbror, detta silfver vore värdt sin vikt i guld. Men för gammal bekantskaps skull så låt gå för femman då», samtyckte Madagaskar. »Gafflarne komma att passa bra till en så'n gammal knif, som Farbror är». — »Här är en äkta turkisk pipa utan slang men med vatten», kläckte Petis ur sig. »Det märkvärdiga med henne består däri, att en ung, skön dam, tillhörande den store Solimans harem, år 1560 hängde sig i hennes slang. Den olyckliga sköna betingade ett pris af femtiotusen gyllene sekiner; men pipan skall jag likväl släppa för tio krisch». — »Ja, ja! Herrn skall få tio för den. Men det var skada på den där slangen, hon hängde sig i». — Här är en ädel silfverrofva, som Farbror känner igen, en gammal bekant, som haren sa om söndagsjägarn». Nu tog Farbror fram förstoringsglaset och synade Bardens klocka. Paschan hviskade då till Don Juan, att han tyckte Onkel Jonsson nu såg riktigt rof-girig ut. Rofvan fann nåd inför hans ögon, och Barden fick sig en tia. Taggen afleverade två par byxor, som Farbror titulerade med pant-alonger, hvilket Paschan fann vara ett mycket passande namn på de onämbare, sedan de hamnat hos pantlånaren. Gråben och Don Juan riktade rustkammaren med hvar sin vinterrock; och till sist framklef nu Paschans stadsbud, som bar på ett långt, smalt föremål, insvept i grön domestik. Bördan ställdes på golvet, omhöljet drogs bort och — ett grinande benrangel framstod för Farbrors häpnad blickar. Han lugnade sig dock, när Paschan förklarade, att Ben Ali blifvit en riktig hederspascha på gamla dar, fast han i forna tider varit pantlånare. Farbror tänkte antagligen nu, att

den ena korpen icke rifver ut ögat på den andre; men tyckte likväl, att det var liksom litet genant för skräet att tillåta stampa på en f. d. pantlånare. Paschan invände då, att det vore ju icke så illa, om man kunde tjena på en konkurrent; och när Farbror hörde det talet, slungade han bort betänkligheterna och tog fram tre tior.

Stadsbuden affärdades; man drog sig tillbaka ur den »rofigiriga panter-hålan», som Paschan uttryckte sig; och om några dagar stod det att läsa i stadens tidningar uti redogörelsen för influtna medel till »Hemmet på Luthagen för vanartiga gossar»: Panteister, 80 kronor.

* * *

Solen hade sjunkit ned och försvunnit lik en äggula i en råbiff, om hvilken senare aftonrodnaden på det lifligaste erinrade. Månen och stjärnorna tilltogo småningom i glans och påminde ett hungrigt människobarn med kulinarisk fantasi om ost och cakes. Dillmännerna, om ock icke begåfvade med en dylik på-ätfantasi, kände nu likväl en tydlig längtan till råbiff m. m., hvarför familjen styrde sina steg till Rullan, där vi nu lemna den, för att möjligen stöta på de glada ordensbröderna — i nästa bok.

Varning.

Mins det du, som blott
För fästmöns smek har öra,
Och ej ännu fått
Din svärmors svada höra!
En gång skall hon bruka tungan sin, den skarpa.
Äktenskapets himmel också har — sin harpa!

En snobb.

»Involvo me mea virtute,»
 Sa' Romarn, när lyckan var ute;
 Och lefde se'n stolt och förnöjd. —
 Kassören sig skulle förkyla,
 Om honom slik drägt skulle skyla:
 I *sat-tyg* han hafver sin fröjd!
 Ack, världen är kall, man behöfver ett värn;
 Dessutom är drägten ju — ytterst modern!

Till en ung Mercurieson!

Du lyckliga i ålderns blomma,
 Med hjärta fullt och fickor tomma!
 Allt ändras kan på några år. —
 Snart guldmünt bli i fickan gömda;
 Lätt guldkorn bli ur hjärtat tömda...
 Hvad mer! *Affärn* i blomstring står.

Epiqram.

Du, som till doktorn ginge att få bot,
 Blott du fördraga kunde utan knot,
 Att man hos honom *tintals* vänta får:
 Betänk, just *tiden* läker alla sår!

”Blommor undanbedes!”

När han reste till de döda,
Ingen blommor honom gaf;
Endast drufvans saft sågs flöda
Ibland dem, han hållit af.

Ty han sagt: »må drufvan blöda,
Vinets stock bli min prestaf:
Jag vill kinder ha att glöda,
Glädjens blomster på min graf!»

Epigram.

Till *Höger* gallan blifvit stäld,
Till *Venster* hjärtat; det ej tvinga!
Ty vet, att uti hjärtats eld,
Där härdas säkrast Ljusets klinga.

Svarbäcksgubben.

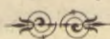
(Mel.: Sjung om studentens...)

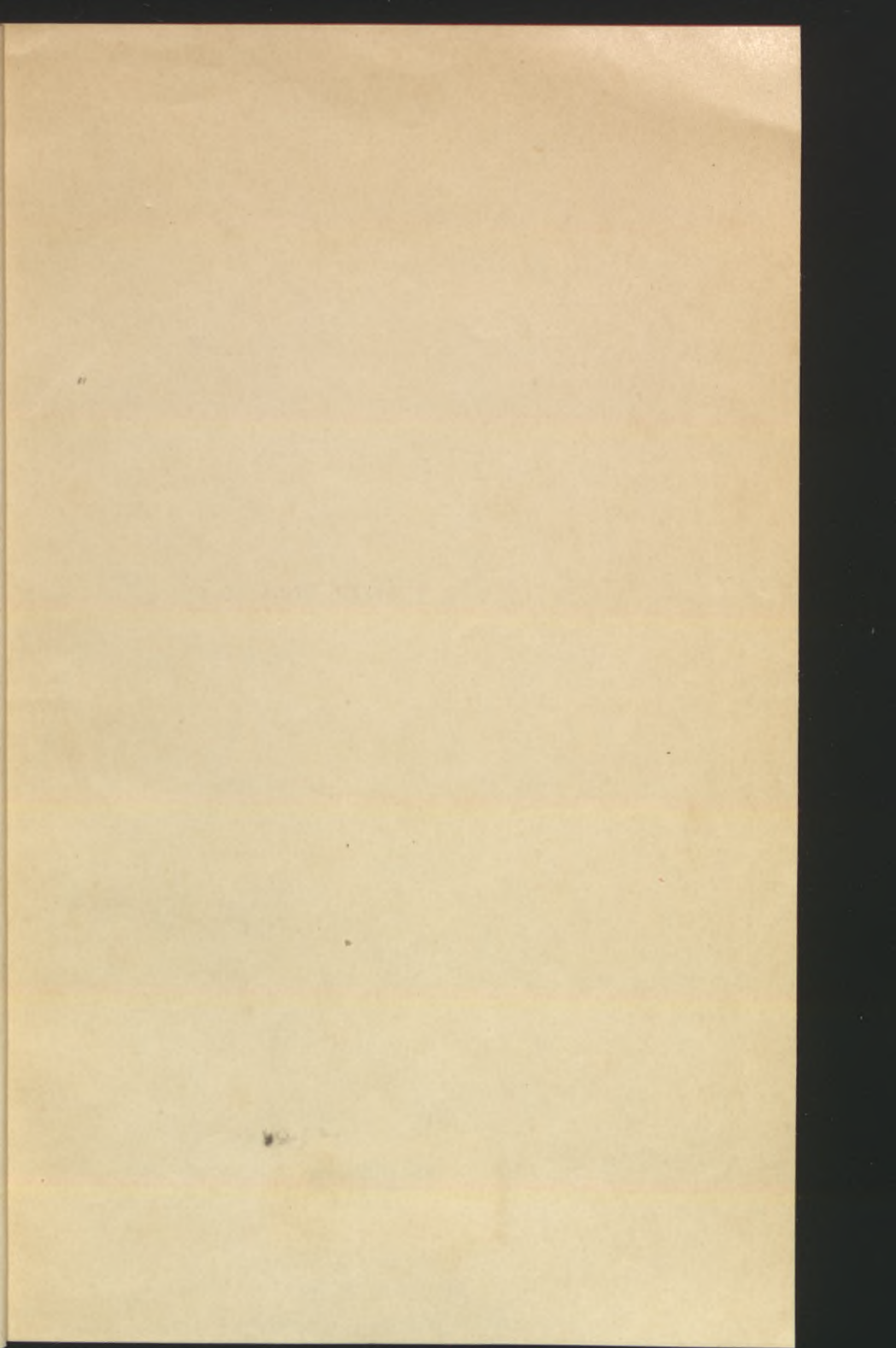
Sjung Svarbäcksgubbens lyckliga dag!
Nu far han hän in i ungdomens vår;
Isen har brustit kring hjärtats slag;
Snart som en våg uti Mälarn han går.
Där på grönklädd strand
Leende blommor gro;
Och i ögats brand
Himlens flammor bo;
Och han höjer sig käckt
Till en flägt,
Att ge svalka åt törstande mo.

INNEHÅLL.

An der schönen, blauen Fyris.	Pag. 3
Ballad.	» 4
»Spritärter.»	» 5
»Grefve Amminoff.»	» 5
Herr Hans.	» 8
In vino veritas!	» 8
Trillobitqvist.	» 9
Från Svartbäcken till fjärdingen.	» 11
Familjen Dillman.	» 12
Varning.	» 31
En snobb.	» 32
Till den unge Mercuriesonen!	» 32
Epigram.	» 32
»Blommor undanbedes!»	» 33
Epigram.	» 33
Svartbäcksgubben.	» 33

Pris: 35 öre.

GÖTEBORGS
STADSBIBLIOTEK

1001850751

